

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ..... Δραχμὰς 7.50
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ..... Φρ. Χρ. 8

Διαχειριστής: Σ. ΒΕΛΛΗΣ

ΕΤΟΣ Ε' — ΑΡΙΘΜΟΣ 160

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ Λ. 10

Διὰ πᾶσαν αἰτησίαν:

“ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΝ”, ΑΘΗΝΑΣ

Ἐν Ἀθήναις τῆ 30 Ἰανουαρίου 1910

Ἡ «ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ» διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψιν καὶ τὸν ἔλεγχον δωδεκαμελοῦς συμβουλίου ἐκ δικηγόρων ἐν Ἀθήναις.

Ἐπόπται τῆς ἔλης καὶ ὑπεύθυνοι

ΠΕΤΡΟΣ ΘΗΒΑΙΟΣ

Π. ΛΑΓΟΠΑΤΗΣ—Ε. ΚΟΥΛΟΥΜΒΑΚΗΣ—Α. ΜΠΟΥΚΡΑΣ

Δικηγόροι ἐν Ἀθήναις

ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΝ

Ἡ κοινωνιολογία καὶ εἰδικώτερον ἡ κοινωνικὴ ψυχολογία, ἐπιστῆμαι ἐντελῶς σύγχρονοι, ἐπιστῆμαι θετικαί, ἔχουσιν ἀπλετον φῶς ἐπὶ τὴν ἐξέλιξιν τῶν ἱστορικῶν γεγονότων, παρέχουσι δὲ μέθοδον θετικὴν πρὸς τὴν ἔρευναν καὶ κρίσιν τῶν πολιτικῶν ἀγαθῶν λαοῦ τινος εἶνε τὸ νὰ ἐκτὴν Κυβέρνησιν ἐκείνην, ἣν δύνανται καὶ θέλει νὰ δώσῃ εἰς ἑαυτὸν. Ἡ διανοητικὴ δύναμις καὶ ἡ ἠθικὴ κατάστασις ἐνὸς λαοῦ εἶνε ἐκείνη, αἰτινες εἶνε, καὶ αὐτὰς πρέπει νὰ ἐκπροσωπῇ ἡ Κυβέρνησις του, ἢνα δυνήθῃ ἀνευ διαταράξεως καὶ προσκόντων νὰ διευθύνῃ ἐπὶ τὰ πρόσω τὴν σταδιοδρομίαν αὐτοῦ, χωροῦσαν ἐπὶ τὰ πρόσω ἐκ τῆς φύσει τοῦ ἀνθρώπου προοδευτικῆς τάσεως. Ταῦτα ἐφ' ὅσον ἐξωτερικαὶ ἐπιδρῶμαι ἢ ἐσωτερικαὶ ἀπρόοπτοι θεομηγία δὲν διαταράσσουσιν σημαντικῶς τὸν κοινωνικὸν βίον, καθ' ὅς ἀναστασιεὶς ἢ τύχη καὶ ἡ σύμπτωσις κανονίζουσι τὰ πάντα.

Ἰπὸ τὴν ἐποψιν ταύτην ὡς ἀριστα ἔχουσιν αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 21 καὶ 66 τοῦ ἡμετέρου Συντάγματος τοῦ 1864, καθ' ὅς ἀπασαὶ αἱ ἐξουσίαι πηγάζουσιν ἐκ τοῦ ἔθνους καὶ ὑπὸ τὸ κοινουδουλευτικὸν σύστημα πηγάζουσιν ἐκ τῆς ἀμέσου καὶ καθολικῆς ψηφοφορίας.

Ἐὰν ἡδύνατο νὰ ἔχῃ ταῦτα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπανástασις τῆς 15ης Αὐγούστου, ἤθελεν ἀντιληφθῆ καὶ ἤθελε κατανοήσῃ ποία ἦτο ἡ πραγματικὴ τῆς ὑπόστασις, ποῖοι λόγοι καὶ ποῖαι αἰτίαι ἐγέννησαν αὐτήν; οὐχὶ ἡ φαυλοκρατία, οὐχὶ ἡ βουλευτοκρατία, οὐχὶ ἡ ἀδλοκρατία, οὐχὶ ἡ κακοδιοίκησις. Διότι καὶ τὴν φαυλοκρατίαν καὶ τὴν βουλευτοκρατίαν καὶ τὴν ἀδλοκρατίαν καὶ τὴν κακοδιοίκησιν καὶ τὴν σπατάλην καὶ ἀνομίαν πᾶσαν ἐγέννησαν οἱ αὐτοὶ λόγοι καὶ αἱ αὐταὶ αἰτίαι, αἰτινες ἐγέννησαν καὶ τὴν Ἐπανástασιν, οὖσαν καὶ ταύτην ὡς ἐκείνη τέκνον τῶν αὐτῶν γονέων, σύμπτωμα τῆς αὐτῆς νόσου, σύμπτωμα δὲυτάτου, ἐξαναγκάζον εἰς ἀμείνον ἰατρειάν, ἀσφαλεῆ προδήλως μόνον ἐὰν ἡ νόσος διαγνωσθῇ.

Νοῦς μέγας καὶ κατ' ἐξοχὴν ρηξικέλευθος τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ἐκ τῶν ὑπάτων διδασκάλων καὶ ἰδρυτῶν τῆς κοινωνιολογίας, μεθ' ὅλων τῶν ὑπερβολικότητος, ὁ Carl Marx διεκλήρυξεν ὅτι ὅλος ὁ κοινωνικὸς μέχρι τοῦδε βίος ὑπῆρξεν ἀγῶν μεταξὺ τάξεων δεσποζουσῶν καὶ ὑπεικουσῶν, ὅτι δὲ ὁ παμπάλαιος οὗτος ἀγῶν, ἐντεινόμενος εἰς τὰ ἔσχατα, αὐτὸς μόνος θὰ λύσῃ τὸ πρόβλημα τῶν κοινωνικῶν ἀθλιότητων.

Ἐν Ἑλλάδι ὁ ἀγῶν μεταξὺ τοῦ λαοῦ καὶ τῆς Ὀλιγαρχικῆς Τάξεως ἐξηκολούθησε λυσσαλέως καθ' ὅλους τοὺς αἰῶνας τῆς Ἀρχαιότητος, καὶ ἡ νίκη ἔκλινεν ὁτὲ μὲν ὑπὲρ ταύτης, ὁτὲ δὲ ὑπὲρ ἐκείνου, ἀλλαχοῦ ὑπὲρ τούτου καὶ ἀλλαχοῦ ὑπὲρ ἐκείνης. Ἐπὶ Ρωμαϊοκρατίας βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ὁ λαὸς κατέπεσεν ἐλευσινῶς καὶ ἡ Ὀλιγαρχικὴ Τάξις παρήμασεν οἰκτρῶς μέχρις ἐξαφανίσεως. Ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐπιδρομὴν τῶν ἀγρίων βαρβαρικῶν σιφῶν καὶ τὴν ἀπερίγραπτον δῆωσιν καὶ λεηλασίαν, παρασταθείσης τῆς ἀνάγκης νὰ ὀχυρωθῶσιν αἱ πόλεις καὶ νὰ ἐμψυχωθῶσιν οἱ πανικόβλητοι κάτοικοι, ἀνεγεννήθη φυσικῶς, ὡς εἰπεῖν, Ὀλιγαρχικὴ Τάξις ἐκ τῶν μετὰ

τόλμης καὶ πρωτοβουλίας ἀναλαβόντων τὴν ἡγεσίαν τοῦ ἔργου. Οἱ τελειότεροι ἀντιπρόσωποι τῆς Τάξεως ταύτης ἐπὶ Βυζαντινοκρατίας εἶνε οἱ τότε καλούμενοι κεφαλᾶδες. Ἡ ἀναμεταπλασσομένη Τάξις αὕτη ἀπετέλεσεν ἐπὶ Τουρκοκρατίας τοὺς προεστῶτας, τοὺς ἀρματολούς ἐνίοτε, ἐν γένει τοὺς κοισαμπασῆδες. Ἡ Τάξις αὕτη ἐπληθύνθη ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης καὶ ἐκραταιώθη γιγανθώθισα κατὰ τὴν Ἐπανástασιν τοῦ 1821. Αὕτη ἀπετέλεσεν ἀποκλειστικῶς τὴν καλουμένην Τάξιν τῶν πολιτευομένων τοῦ νεωτέρου Ἑλληνικοῦ Κράτους. Αὕτη, ἀπειλουμένη ὑπὸ διαλύσεως ἐπὶ Μοναρχίας, ἐδημιούργησε δι' ἑαυτὴν τὸ Σύνταγμα τοῦ 1844. Αὕτη, ἐξοργίζουσα διὰ τὴν ἀνάμειξιν καὶ ἐπέμβασιν τοῦ Ὀθωνος κατὰ τὰς ἐκλογάς, ἐνεκα τῆς ὁποίας ἐδημιουργεῖτο ἀπαισιος ἀλληλοσπαράγμος, συνησθάνθη τὴν ἀνάγκην τῆς ἐξουσίας τοῦ Βασιλέως ἐκείνου.

Ἐν Βουλγαρίᾳ εἶνε πρωθυπουργὸς ὁ υἱὸς ἐνὸς ἀπλοῦ γεωργοῦ. Καὶ πρότερον ἦτο πρωθυπουργὸς ὁ υἱὸς ἐνὸς κρεοπώλου. Ἀλλ' εἰς ἡμᾶς τοὺς νεωτέρους Ἑλληνας οἱ αἰῶνες τῆς δουλείας καὶ μάλιστα ἡ πολυετής ἐπανástασις τοῦ 1821 ἐκληροδότησεν εἰς ἕκαστον σχεδὸν χωρὶον ἕνα ἢ πλειοτέρους κοισαμπασῆδες πεφουσιωμένους, μετὰ κύκλον ἀέργων καὶ κακοποιῶν, ἐχόντων ἀνάγκην τοῦ Προϋπολογισμοῦ καὶ τῆς ὑποταγῆς τῶν ποινικῶν νόμων. Ἰδοὺ ποῦ καὶ πόθεν ἡ ἀναγκαία πηγὴ τῆς συναλλαγῆς. Δυνατῆς οὖσης αὐτοῖς πάσης καταχρήσεως καὶ ἐκτεινόντες τῆς ἐξουσίας τῶν μέχρι τῶν ἄκρων, ἐκ φυσικῆς ἀνθρωπίνης ροπῆς, ἀφ' ἐνὸς μὲν διεστράφησαν ἠθικῶς καὶ ἀφ' ἑτέρου δὲν συνησθάνθησαν τὴν ἀνάγκην βελτιώσεώς των, τέλος ἔχουσι διαπλασθῆ ἀνίκανοι καὶ ν' ἀντιληφθῶσι τὴν ὑπαρξίν Ἑλληνικοῦ λαοῦ χωρὶς νὰ ὦσι κύριοι ἀνεύθυνοι, τὴν ὑπαρξίν Ἑλληνικοῦ Κράτους, χωρὶς νὰ ὦσι Κυβερνήται του, ὑπὸ δὲ τὰς ἀποκλειστικὰς ταύτας ἐπόψεις ἀποκαλοῦσι τὰς παρανομίας καὶ ἀχρησιότητας πολιτικὰς τῶν ἀνάγκας. Ἐχούν περὶ ἄλλα εἰς αὐτόχρημα πόρρωσιν εἶνε βέβαια φιλοπάτριδες καὶ εἶνε εὐκρινεῖς θρηνοῦντες μεθ' ἡμῶν διὰ τὴν κατάστασιν, ἀλλὰ τὸ νὰ φύγῃ ἡ ἐξουσία τῶν χειρῶν τῶν σημαίνει τὸ «Χᾶος» κατὰ τὴν γνώμην των, διότι πῶς θὰ ὑπάρξῃ Κράτος χωρὶς νὰ κυβερνώσιν αὐτοὶ αὐτό;

Ἡ οἰκονομικὴ τινων καταστροφὴ βεβαίως δὲν ἦτο δυνατόν νὰ συντελέσῃ εἰς ἠθικὴν των βελτίωσιν. Ὁ συγκερασμὸς των μετὰ τῶν πεπωρωμένων νεοπλοῦτων, τῶν κατὰ σίφιη εἰσελασάντων εἰς τὸ Κοινοβούλιον κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους, ὁ συναγελασμὸς των μετ' ἀχαλινῶτων τινῶν μικρῶν ἢ μεγάλων δημοκόπων ὑπουργειοθηρῶν φυσικῶς ἐπίσης δὲν συνετέλεσεν εἰς ὑγιέστερα συναισθήματα, εἰς δὲυτέρας ἀντιλήψεις.

Αὕτη εἶνε ἡ τάξις τῶν κυβερνητῶν τῆς Ἑλλάδος· αὕτη εἶνε ἡ τάξις οἱ ἀποπέμους τὰς δημοσίας ἀρχὰς εἰς τοὺς εὐνοουμένους καὶ ἀφωσιωμένους αὐτῶν, ἀνεξαρτήτως προσόντων οὐσιαστικῶν. Ἡ πραγματικὴ ἀξία καὶ ἀληθὴς ἀρετὴ, συνήθως ἡνωμένοι μετὰ ἡθους σεμνοῦ καὶ ὑπερηφάνου χαρακτήρος, οὐδεμίαν εὐρισκον θύραν ἀνοικτήν, οὐδεμίαν ὁδὸν ἀνεμπόδιστον.

Ἀλλ' ἴδωμεν τὴν τάξιν ταύτην—κοισαμπασῆδων, νεοπλοῦτων, δημοκόπων—εἰδικώτερον ἐν τῇ πολιτικῇ ἡμῶν βίῃ. Πάντες οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτῆς δὲν εὕρισκον φυσικὰ θέσιν ἐν τῇ Κοινοβουλίᾳ. Διηρέθησαν εἰς μεγάλους καὶ μικροὺς καὶ κατέλαβον οἱ μικροὶ τὰς θέσεις τῶν δῆμων, ἀνθαμιλλώμενοι περὶ τὴν δημαρχίαν καὶ τὸ δημοτικὸν ταμεῖον, διὰ μυρίων δὲ καὶ

παντοίων κακούργημάτων, δόλων, δολοφονιῶν, ἀπειλῶν, καταδιώξεων, κατήρησαν ἐκεῖ φατρία φανατικῆς καὶ συνεχόμενης ὑπὸ ἐπίβλεψιν καὶ ὑπὸ τρόμον. Καὶ οὕτω ἐξεδικήθησαν οἱ μικροὶ τοὺς μεγάλους. Τοὺς βουλευτὰς κατὰ τύπου ἐκλέγον οἱ ψηφοφόροι, πράγματι ἐκλέγουν οἱ ἡγήτορες τῶν κατὰ δῆμους φατριῶν. Καὶ οὕτω κατελύθη ἡ μεγίστη βᾶσις τοῦ Πολιτεύματος, τῆς ἀμέσου ψηφοφορίας, ἣτις κατέστη ἔμμεσος. Καὶ οὕτω αἱ ἐξουσίαι δὲν πηγάζουσιν ἐκ τοῦ ἔθνους, ἀλλ' ἐκ τῶν βλέψεων καὶ συμφερόντων μικροφαιτριῶν. Καὶ οὕτω κατέστη ἀναπόδραστον νὰ μὴ ἔχωμεν Κοινοβούλιον δυνάμενον ν' ἀποβλέψῃ ἐν ταῖς ἐργασίαις αὐτοῦ πέραν τῶν φατριαστικῶν συμφερόντων, ὧν ἦτο ὑπόχρεως ἐκτελεστῆς καὶ ἐντολοδόχος. Οἱ δημοτικοὶ φατριάρχαι εἶνε οἱ τύραννοι τοῦ λαοῦ καὶ οἱ ἀκαταγώνιστοι ἐκδικασταὶ τῶν πολιτευομένων τῶν σεβομένων ἑαυτοὺς ὅπως δῆποτε.

Ἐμᾶίνετο καὶ μαίνεται ὁ λαὸς κατὰ τοῦ ἀπαισίου Ὀλιγαρχικοῦ συστήματος. Καὶ διὰ τοῦτο ἠδύλγησε τὴν Ἐπανástασιν καὶ πανδήμως ἐνεθάρρυνε καὶ ὑπεστήριξεν αὐτήν. Ἀλλ' ἡ Διεύθυνσις τῆς Ἐπανástασεως τυφλὴ ὑπῆρξε, τυφλὴ ἔδρασε, τυφλὴ ἔφθασε καὶ οἰκτρὰ εἰς τὸ τέρμα τῆς. Ὑπῆρξαν οἱ ἐπιμόνως ἀγωνισθέντες νὰ διανοίξωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς, ματαιῶς. Ἄγνωστον ἂν ἐντεῦθεν ὑπῆρξεν ἀδυναμία, ἢ ἐκεῖθεν ἔλειψις ἀθεράπευτος. Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς 15 Αὐγούστου καυχᾶται ὅτι ἀνῆκει εἰς τὴν Ὀλιγαρχικὴν Τάξιν.

Ἐταπεινώθη μὲν καὶ προσεδήθη ἰσχυρῶς ἡ Ὀλιγαρχικὴ Τάξις, ἀλλ' ἐμείνεν ἐδραία καὶ ἀδιασάλευτος ἐν τῇ βᾶσει τῆς· διότι κυρίως ἐμείναν ἀθίκτα τὰ ἐρείσματά τῆς, αἱ φατρίαὶ αἱ δημοτικαί, μεθ' ὧν λεηλατοῦσι τὴν κοινωνικὴν εὐημερίαν καὶ πᾶσαν ἰκμάδα διὰ τῆς ἀλληλοὑποστηρίξεως.

Τί θὰ κατορθώσῃ ἡ νέα ζωὴ, ἣν ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πτώμα τῆς 15 Αὐγούστου ἡ γενναία καὶ εὐγενὴς ἐκ Κρήτης πνοή; Ποία εἶνε ἡ χαραχθεῖσα πολιτικὴ ὑπὸ τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου;

Αἱ αὐταὶ ἀνωτέρω ρηθεῖσαι κοινωνικαὶ ἐπιστῆμαι διδάσκουσιν, ὅτι «ἐν τῇ πολιτικῇ πράγματι μεγάλοι ἄνδρες εἶνε ἐκείνοι, οἵτινες προαισθάνονται τὰς ἀνάγκας τὰς ὅσον οὕτω γεννηθησόμενας, τὰ συμβεβηκότα ὅσα τὸ παρελθὸν προητοίμασε, καὶ δεικνύουσι τὴν ὁδὸν τῆς κατευθύνσεως». «Αἱ ἀνάγκαι αἱ ὅσον οὕτω γεννηθησόμεναι» ἔσονται ν' ἀσχοληθῶμεν περὶ νέας ἐπαναστάσεως, ἐὰν ἐκ τῶν ὁμοίων συνδυασμῶν τῶν αὐτῶν πολιτευομένων, τῇ ὑποστηρίξει τῶν αὐτῶν φατριῶν, ἀποτελέσῃ τὴν ἔθνοσυνέλευσιν ἢ αὐτῇ Ὀλιγαρχικῇ Τάξιν, καὶ ἀποτελοῦν τὸ Κοινοβούλιον εἰς τὸ μέλλον οἱ αὐτοὶ βουλευταί, τὰς δημοσίας ἀρχὰς οἱ αὐτοὶ εὐνοούμενοι καὶ ἀφωσιωμένοι, ἐξακολουθήσῃ δὲ ἡ αὐτὴ φαυλοκρατία, βουλευτοκρατία, ἀδλοκρατία, κακοδιοίκησις καὶ σπατάλη—ἢ αὐτὴ Ἐπανástασις. «Τὰ συμβεβηκότα ὅσα τὸ παρελθὸν προητοίμασεν» εἶνε ἡ ἀνάγκη καὶ ὁ πόθος τοῦ λαοῦ, ὅπως ἀπαλλαγῇ τοῦ ζυγοῦ τῆς Ὀλιγαρχικῆς Τάξεως, ἣν βδελύσσεται καὶ καθ' ἣς ἤλπισεν ἐπὶ τὴν Ἐπανástασιν. «Ἡ ὁδὸς τῆς κατευθύνσεως» ἦτο κυριώτατα μὲν πρὸς τὴν κατερείπωσιν τῶν δημοτικῶν φατριῶν κατὰ δευτερον δὲ λόγον πρὸς ἕνα δρακόντειον νόμον, καὶ αὐθαίρεσις ἔστω μετέχοντα, κατὰ τῶν συνδυασμῶν τῶν ὑποψηφίων βουλευτῶν καὶ πληρεξουσίων τῆς ἔθνοσυνελεύσεως.

Τοῦτο ἦτο τὸ καθήκον τῆς Ἐπανástασεως τῆς 15ης Αὐγούστου. Τοιαύτη ὁδὸν κατευθύνσεως ἴδωμεν ἂν ἐχάραιεν ὁ κ. Βενιζέλος. Διὰ τὴν 15ην Αὐγούστου

τὸ ἔργον ἦτο εὐκολώτατον. Ἀλλὰ καὶ νῦν δὲν εἶνε δύσκολον ἐὰν ὄντως ὑπάρξῃ νοῦς πολιτικὸς καὶ θέλησις ἀνάλογος πρὸς τοὺς ἐθνικοὺς κινδύνους. Διότι ἄλλως εἶνε μωρὸς ὁ μὴ ἀντιλαμβάνομενος, ὅτι πολὺ ταχέως θὰ ἐγερθῶμεν εἰς νέαν Ἐπανástασιν πολὺ χειροτέραν, ὅταν δὲ θὰ ἐπανέλθῃ καὶ τότε ἐκ Κρήτης ὁ κ. Βενιζέλος δὲν θὰ ἔχῃ νὰ θάψῃ εὐπρεπῶς καὶ τὴν νέαν Ἐπανástασιν, ἀλλὰ νὰ θρηνησῇ πρὸ τοῦ νεκροῦ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, διὰ τὴν διανομήν καὶ τῶν σαβάνων τοῦ ὁποίου θὰ ἀνταγωνίζεται ἀμετανόητος ἡ Ὀλιγαρχικὴ Τάξις τῶν πολιτευομένων.

Εὐδοκίμος Κουλουμβάκης

ΑΡΘΡΑ ΤΗΣ “ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ”

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ τῆ 30 Ἰανουαρίου

Ἄγωνα ἀληθῆ διεξήγαγον κατὰ τὴν λήξασαν ἐβδομάδα τινὲς τῶν ἀπολυθέντων Εἰσαγγελέων, ὅπως ἀποδείξωσιν ὅτι καὶ ἂν ἡ ἐπιστημονικὴ ἀνεπάρκεια, δι' ἣν τὸ Ἄνωτάτου Συμβούλιον ἔκρινεν αὐτοὺς ἀνίκανους νὰ κατέχωσι τὴν ὑψηλὴν τοῦ Εἰσαγγελέως τῶν Ἐφετῶν θέσιν, δὲν ὑφίστατο, πάντως ὑπῆρχον λόγοι πλεῖστοι ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν ὁποίων εἰς τὸ αὐτὸ θὰ κατέλλγε συμπέρασμα τὸ Ἄνωτάτου συμβούλιον. Καὶ τοὺς λόγους τούτους αὐτοὶ οὗτοι, δημοσίᾳ πλέον, πανηγυρικώτατα ἀνέλαβον νὰ ἀποδείξωσιν, διακηρύξαντες ὅτι καὶ μεγαλοφυχίας ἐστεροῦντο καὶ ὑπὸ ἵπποτισμοῦ, ἀναλόγου πρὸς τὸν κλάδον εἰς ὃν ἀνήκον, δὲν ἐκοσμοῦντο καὶ ἀνατροφῆς πολιτικῆς, ἣτις ἐπιβάλλει τὸν σεβασμὸν πρὸς τοὺς ὑφισταμένους θεσμοὺς καὶ πρὸς τοὺς χειριζομένους αὐτοὺς, οὐδέποτε εἶχον μεταλάβει. Ἀπόρροια δὲ ὄλων τούτων τῶν μειονεκτημάτων ἦσαν αἱ ἐν εἶδει κεραυνῶν πομφόλυγες διὰ τῶν ὁποίων ἠπειλήσαν τὸ στερῶμα ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ ἡμερησίου τύπου. Ὁμολογοῦμεν ὅτι συναισθημα ἀηδίας μᾶς καταλαμβάνει διότι εὐρισκόμεθα εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ψέξωμεν τοιοῦτου ποιοῦ μικρόφυχον στάσιν ἣν ἔλαβον μετὰ ἐν ἀποτέλεσμα ὅπερ ἔθιγεν αὐτοὺς ἄνδρες οἵτινες μέχρι τῆς χθὲς ἠξίουσαν ὅτι ἐτάχθησαν ὑπὸ τῆς Πολιτείας νὰ διδάσκουν καὶ ἐπιβάλλουν, ἂν μὴ τι ἄλλο, ἀλλὰ τὸν σεβασμὸν τοῦλάχιστον πρὸς τὰς δικαστικὰς ἀποφάσεις. Ἰπὸ ἀηδίας δὲ κατὰ κυριολεξίαν κατελήφθημεν, ὅταν, τριβοντες τοὺς ὀφθαλμοὺς, εὐρέθημεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀναγινώσκωμεν ἐδῶ μὲν ἕνα λυρικὸν θρήνον τοῦ ἐνός, διαλαλοῦντος μετὰ δακρυδρέκτους τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὅτι ὑπὲρ πίστεως μόνον καὶ πατριδος καὶ θεσμῶν ἀγωνίζεται, ὅτι βλέπει μακρόθεν καὶ εἰς τὰ βάθη τοῦ ὀρίζοντος μελανὰ τὰ νέφη ἐξ ὧν ἡ προσεχὴς θύελλα, ὅτι φάσματα μικροεκδικήσεων καὶ φαντάσματα καὶ ἀνθρώπινου σκελετοῦ περίπταντο ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ἄνωτάτου Συμβουλίου, καθ' ὅς ὥρας ἐμελετάτο καὶ ἐτελειουργεῖτο ἡ κατ' αὐτοῦ δολοφονία καὶ τὰ ἄλλα τὰ παρόμοια τῶν

παρελθουσών δεκαετηρίδων λογοκοπήματα, ατινα άπαξ ή δις εδόνθησαν κατά τού παρελθόν έτος τούς ύελοπίνακας τού Κακουργιοδικείου 'Αθηνών, εκει δέ εκτιθεμένα εις τήν δημοσιότητα ιδιωτικάς συνομιλίας ή παραινήσεις ή ναί επαίνους, δυναμένους να έχουσι και τήν σημασίαν ότι έχρησόμευσαν ως μέσον απαλλαγής από φορτικών παρακλήσεων.

Και ταυτα μὲν υπήρξαν τὰ συναισθήματα ήμῶν, όταν αντικρύσθημεν πρό τοιούτων αναγνωσμάτων και πρό τοιούτου θεάματος άνδρῶν εις ους ειχεν ανατεθή ή τιμητεία επί τῆς ἔλης ήμῶν Δικαιοσύνης, οτινες ἐν τούτοις μέχρι τοιούτου ἐξωλίθησαν, ὡστε κατήλθον μεχρι τοῦ ἐπιπέδου ἐκεῖνου ἀπό τοῦ ὁποῖου και μόνου ἠδύναντο να δημοσιεύσουν ὅσα ἀόριστα ἐδημοσίευσαν, καταλήξαντες, ἐπίσης δι' ἀοριστολογημάτων, ὅτι παθῶν και συμπερόντων και ἀντεδικήσεων προσωπικῶν υπήρξεν ἀπάγασμα ή ἀπολύσασα αὐτούς ἀπόφασις ἐνός συμβουλίου, ὅπερ ἐννεά ὄλα τοῦ Ἀρείου Πάγου μέλη ἀποτελοῦσι. Συνήγοροι οὐδενός οὔτε τήν διάθεσιν οὔτε και τὸ δικαίωμα ἔχομεν να προσέλθωμεν. Ὑπέχομεν ὅμως τήν ὑποχρέωσιν να ὑποδείξωμεν εις τούς χειριζόμενους τήν Ποινικὴν ἀγωγὴν και τούς ἐπ' αὐτῶν ἐφορευόντας, ὅτι πάντες οἱ ἀναγνώσαντες ὄλα αὐτὰ τὰ μικρόψυχα κενολογήματα, μὴ ὄντες εις θέσιν να ζυγίζουσι ταῦτα με τήν προσήκουσαν πλάστιγγα, ποτίζονται προφανῶς με τὸ δηλητήριον, ὅτι ἀπαθῆς ἐν Ἑλλάδι κρίσις εἶνέ τι μὴ νοητόν, οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ και ὅτι πᾶς θεωρῶν ἑαυτὸν ἐξ οἰασθῆποτε δικαστικῆς ἀποφάσεως ἠδικημένον ἔχει τὸ δικαίωμα ἀτιμωρητεῖ να ἐξεμέσῃ ὅσα αὐτὸς θέλει και κατὰ τῆς ἀποφάσεώς και κατὰ τῶν ἐκδόντων ταύτην ἀοριστολογήματα.

Ἀπό τοιαύτης ἀπόψεως ἐπισκοποῦντες τὸ θέαμα, ἔχομεν τὸ θάρρος και τήν ὑποχρέωσιν να εἴπωμεν, ὅτι ή συγγνώμη πρὸς τούς δίκαια ή και ἄδिका παθόντας, οὔτως ὅμως προσενεχθέντας, δὲν θά ἐρμηνευθῆ ὑπὸ τῶν περισσοτέρων ὡς μεγαλοφυχία, ἀλλ' ὡς ἀπόδειξις, ὅτι τὸ συναίσθημα τοῦ καθήκοντος δὲν ἠνδρώθη εἰσέτι ἐν Ἑλλάδι.

ΕΠΙ ΤΟΥ ΦΛΕΓΟΝΤΟΣ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

Ὁ ἐν Ναυπλίῳ δικηγόρος, ἐκ τῶν ἐνθερμοτέρων δὲ θιασῶν τοῦ ἔργου τῆς «Δικαιοσύνης» και ἐκ τῶν πολυτίμων συνεργατῶν αὐτῆς, ζητεῖ τήν φιλοξενίαν τῶν σιηλῶν τῆς πρὸς δημοσίευσιν τῶν κατωτέρω σκέψεων, ἦν λίαν εὐχαρίστως τῷ παρέχομεν :

Κύριε Συντάκτα,

Μὴ ἐκπλαγῆτε ἀν μετὰ τούς παιᾶνας και διθυράμβους οὓς ἐψάλατε ἐν τῷ ἀπὸ 23 Ἰανουαρίου 1910, φύλλῳ τῆς «Δικαιοσύνης» διὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς ἀπολύσεως τῶν 5 Εἰσαγγελέων, ἧτις ὀρθῶς ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης ὡς πραξικόπημα ἐθεωρήθη, γράφω πρὸς ὑμᾶς ὀλίγα τινὰ εἰς ἀντίκρουσιν τῶν γραφέντων διότι γνωρίζω κάλλιστα ὅτι τὸ βῆμα τῆς «Δικαιοσύνης» εἶναι ἐλεύθερον και ἀμερόληπτον.

Βεβαίως τήν τύχην τῶν 5 Εἰσαγγελέων ἠκολούθησε, κατ' ἐξαιρέσιν ἴσως τῶν λοιπῶν ἀντεισαγγελέων, και ὁ πατήρ μου, και δικαίως ἤθελον θεωρηθῆ ὡς γράφων ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς δυσαρέστου ἐντυπώσεως και ὅτι οἱ λόγοι μου εἶναι ἐκ τῶν συνήθων κραυγῶν ὀδύνης. Οὐχ ἤπτον ἀδιαφορῶ διὰ πᾶσαν τοιαύτην κρίσιν, φρονῶν ὅτι μοι ἐπιβάλλεται να ἐκθέσω ἐν πλάτει τήν ἐμὴν γνώμην και ἐλευθέρως.

Ὅταν ἐπεψηφίσθη ὁ νόμος τῆς πλή-

ρους χειραφετήσεως τῆς Δικαιοσύνης, πάντες βεβαίως ἠσθάνθημεν ἀνακούφισιν μεγίστην διότι ἀνελογίσθημεν ὅτι αὐστηρότερος ἔσται ὁ ἔλεγχος και μᾶλλον ἀμερόληπτος και ὅτι ή ἐποπεία τῶν λειτουργῶν ἐν γένει τῆς Δικαιοσύνης καλλίτερον θά ἐνεργῆται. Καὶ ἐχωρήμεν πάντες, διότι βεβαίως δὲν ἐφαναζόμεθα ὅτι ή σύστασις τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου σκοπὸν εἶχε τὴν ἀβασιλοστον και ἀνατιολόγητον ἐν τῇ αἰτιολογίᾳ τῆς ἐκτέλεσιν ἐναντίον προσωπῶν προδιαγεγραμμένων. Ἐφαναζόμεθα ἐκκαθάρισιν και οὐχὶ τρόπον τινα προγραφῆν ἐπιστεύομεν ἔλεγχον αὐστηρὸν και ἐξηκριβωμένον, και οὐχὶ ἀποφάσεις στηριζόμενας κατ' ἐπίφασιν μὲν εις τὸ «κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Συμβουλίου εἰσι νομικῶς ἀνεπαρκεῖς», κατ' οὐσίαν δὲ εις τὰς διαφόρους φήμας και διαδόσεις περὶ τῆς ποιότητος και χρηστότητος ἐνός ἐκάστου Εἰσαγγελέως ἐπιτηδεῖως ριποτομέως ἔξωθεν διότι φεῖ Εἰσαγγελεὺς ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν καθήκοντων του πάντοτε ἐχθροὺς δημιουργεῖ. Δὲν πρέπει νομίζω να κρυπτόμεθα ὀπισθεν τοῦ δακτύλου ήμῶν. Δὲν ἔδωκαν ἐξετάσεις οἱ Εἰσαγγελεῖς οὔτε ἐπεζήτησαν ν' ἀπολογηθῶσιν, ὡς σαρκαστικῶς γράφετε «διατὶ εἶσαι ἀνεπαρκῆς;» Ὅχι. Ἀλλ' ἐν τῇ ἐρευνῇ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου, ἀλλὰ, ἄσχετα ἐντέλλομαι πρὸς τὴν νομικὴν ἐπάρκειαν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν, τὰ ὁποῖα ἀτυχῶς ἔξωθεν ἐπιτηδεῖως ἐρρίφθησαν. Καὶ ἐν τῷ τὰ μέλη ἠρωτῶντο, ἀν ἔχουσι αἰτίασιν τινα ἐναντίον αὐτῶν, ἀπήντων λίαν προσηνῶς και φιλοφρόνως τὰ δ' ἔξωθεν καταλλήλως ριφθέντα ἀπεκρυσταλλώθησαν εις μίαν ἀνεξέλεγκτον κρίσιν «νομικῶς ἀνίκανος!!» Φρονεῖτε, τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου δὲν ἠδύναντο να ὑποβάλλωσι τὴν ἐρώτησιν εις τούς ὑπὸ παῦσιν Εἰσαγγελεῖς ή Ἀντεισαγγελεῖς διὰ νὰ ἐκτιμηθῶσι τὸ νομικῶς ἐπαρκές ή ἀκατάριστον αὐτῶν, «διατὶ λ.χ. εις τὴν Α ή Β ὑπόθεσιν οὔτως ή ἄλλως ἐνηργήσατε, και διατὶ δὲν ἐνηργήσατε συμφῶνως με τὸν νόμον» και ἐπ' αὐτῶν εἶτα τῶν ἐξηγήσεων να στηρίζωσι τὴν ἀρνητικὴν αὐτῶν ψήφον; Δὲν γνωρίζω τί μετὰ τῶν λοιπῶν Εἰσαγγελέων και τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου διημείβη. Ἀλλ' ἔχω πρόχειρον ἐκείνο ὅπερ διημείβη μετὰ τῶν πατρῶν μου και τοῦ Συμβουλίου, ὅφ' οὐ κατὰ τὴν εἰσοδὸν του μετὰ φιλοφρονημάτων ἐγένετο δεκτός. Ἐδωκεν ἐξηγήσεις τινὰς περὶ τῆς ἐν γένει δράσεώς του κατὰ τὸν μακρὸν Εἰσαγγελικὸν του βίον. Δὲν θέλω να καταλάβω τὸν πολυτίμον χῶρον τῆς «Δικαιοσύνης» και να κουράσω ὑμᾶς ἀντιγράφων ἐδῶ ἐπὶ λέξει τὸ ἔγγραφον ὑπόμνημά του, ὅπερ ἐνεχείρισε τῷ Συμβουλίῳ ἀναγνώσαστέ το εἰς τὰς ἐφημερίδας. Τελευτῶν ὅμως ἐδήλωσε ρητῶς ὅτι ἐπιθυμεῖ ν' ἀκούσῃ παρὰ τοῦ Συμβουλίου ὠρισμένην αἰτίασιν, εἴτε ὀρθῶς τὴν ἐπιστημονικὴν κατάρτισιν αὐτοῦ εἴτε σχετικὴν πρὸς τὴν ἐν γένει δράσιν αὐτοῦ, εἴτε τῷ δημοσίῳ και ιδιωτικῷ του βίῳ, εἴτε ἐκ τῆς ὑπηρεσίας προερχομένων εἴτε ἐπιτηδεῖως ριφθεῖσαν ἔξωθεν ὑπὸ τῶν καλῶς ἐνοουμένων καλοθελητῶν. Ἀλλὰ μετὰ λίαν κολακευτικῶν φιλοφρονήσεων ἔλαβεν ἀρνητικὴν ἀπάντησιν. Δὲν ἠρέσθη ὅμως εις τοῦτο ὁ πατήρ μου και τὸν κ. Πρόεδρον παρεκάλεσεν ὅπως τῷ διατυπώσῃ, τίς αἰτίασις ἀποδίδεται αὐτῷ, ἵνα ἐξηγηθῆ και ἀναίρεση ταύτην, ἀλλὰ και πάλιν ἔλαβεν ἀπάντησιν ἀρνητικὴν. Διὰ δὲ τοῦ ὑπομνήματός του ὁ πατήρ μου, ὡς θά ἴδῃτε, ἐπικαλεῖται περὶ αὐτοῦ πλεῖστα ἔσα δικαστ. πρόσωπα ἀναφέρει ἀπειροὺς ὑποθέσεις καθ' ἃς ἐπιτυχῶς ὡς Εἰσαγγελεὺς Πρωτοδικῶν ἔδρασεν ἐνεργῆσας αὐτὸς τὰς ἀνακρίσεις, οἷον τὴν ὑπόθεσιν τῶν Καυμῶδων, δι' ἣν ὕψιστα ἐν τῇ Πολιτείᾳ πρόσωπα ἐνδιεφέροντο, τὴν τῆς δολοφονίας τοῦ Ἀρτόζη, τὴν τῆς ληστείας τῆς Γαλλικῆς ἐταιρίας τοῦ Σουνίου και ἄλλα ἐγκλήματα, ἅτινα οὗτος ὡς Ἀντεισαγγελεὺς τῶν Πρωτοδικῶν ἐν Ἀθήναις ἀνεκάλυψε, προαχθεῖς διὰ τοῦτο ἐπικαλεῖται τὰς δικογραφίας τῶν ὑποθέσεων

τούτων εὐρισκομένας εις τὰ ἀρχεῖα τῶν Δικαστηρίων Ἀθηνῶν, ἵνα ἐκ τούτων κριθῆ ή νομικὴ αὐτοῦ κατάρτισις και ή Εἰσαγγελικὴ αὐτοῦ δεξιότης ἐπικαλεῖται τὴν μαρτυρίαν δικαστ. προσώπων διαμενόντων ἐν Ἀθήναις και γνωρισάντων τὴν ἐν γένει δράσιν του, ὡς και τὴν μαρτυρίαν ἐξεχόντων προσώπων ὡς οἱ κ. κ. Λ. Δεληγεώργης, Δ. Βουλπιώτης, Στ. Στρέϊτ, Γ. Γκιῶν, περὶ τῆς ἐν Μεσογείῳ και Ζακύνθῳ, εις σοβαρότατα ἐγκλήματα ἐκεῖ τελεσθέντα, δράσεώς του ἀναφέρει τὴν Βασιλικὴν εὐχαρίστησιν διὰ τὴν ἐν γένει ὑπὲρ τῶν φυλακῶν μερίμνάν του, ἐπικαλεῖται αὐτὰς ταύτας τὰς μακροσκελεῖς ἐτησίας ἐκθέσεις του περὶ τῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν Δικαστικῶν Γραφείων τῆς περιφερείας Ναυπλίου αἰτινας κατὰκεινται εις τὰ ἀρχεῖα τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης. Βλέπετε πόσα μέσα ἐλέγχου παρέσχε τῷ Ἀνωτάτῳ Συμβουλίῳ πρὸ ἐκτίμησιν τῆς ἰκανότητός του και τῆς νομικῆς ἐπαρκείας του και τῆς ἐμπειρίας του περὶ τὴν διχέρισιν τῆς Δικαιοσύνης. Ἀλλ' εἰς μάτην ταῦτα πάντα δὲν ἐγένοντο ἀκουστά και ἀξικὰν προσοχῆς, εὐλόγως δὲ, διότι αἱ ἔξωθεν ἐντυπώσεις, περὶ ὧν ἄλλως τε οὐδ' ἐζητήθησαν ἐξηγήσεις και διασαφήσεις, καίτοι προεκλήθησαν, ἐπεσκίασαν τὰ πάντα. Διατὶ ἄρα γέ ή ἐπὶ τινὰ χρόνον ἀναστολή τῆς λεπίδος και ἔξαιρέσιν προκειμένου περὶ τοῦ Ἀντεισαγγελέως κ. Γιὰμαρέλου μέχρις οὔ οὔτος ἀποδείξῃ τὸ ἄσπιλον αὐτοῦ και τὴν νομικὴν ἐπάρκειάν του;

Δὲν θέλω να ἐξετάσω κατὰ πόσον ή τοιαύτη ή τοιαύτη ἐνέργεια τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου ὑπῆρξε σύμφωνος τῷ νόμῳ και ἰδίως τοῖς συνδεδουκμένοις άρθροις αὐτοῦ 15, 25 και 32 § 2. τοῦτο ἐπιμελῶς ἠρευνήθη ἐν τῷ ἡμερησίῳ τύπῳ και μετὰ τσοῦτῳ πειστικῶν ἐπιχειρημάτων μὴ σοβαρῶς ἀναιρεθέντων, ὑπὸ διαφόρων νομομαθῶν, ὡστε εὐλόγως ή κοινῇ γνώμῃ, ή μετ' ἐνδιαφέροντος παρακολουθοῦσα τὰ τελούμενα, διαπορεῖ και ἐρωτᾶται περὶ τοῦ τίνες ἀκριβῶς εἰσιν οἱ νομικῶς ἀνεπαρκεῖς οἱ κριταί ή οἱ κρινόμενοι. Ἀλλὰ θά ἐξετάσω τὸ ζήτημα ἀπὸ ἄλλης ἀπόψεως. Ὡς και ἀνωτέρω ἐτόνισα, ή σύστασις τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου δὲν ἐσήμεινεν οἷονεῖ προγραφῆν ὠρισμένον ἀριθμὸν ἐκ τοῦ Εἰσαγγελικῷ Κλάδῳ, ἀλλὰ ἐκκαθάρισιν μετὰ προηγούμενον ἔλεγχον τοῦ καθ' ὅλου ιδιωτικοῦ και δημοσίου βίου και τῆς ἐπιστημονικῆς ἐπαρκείας και αὐστηρᾶν ἔστω ἐκτίμησιν τούτων ἐγένετο τοῦτο; Ὅχι, μύριακις ὄχι. Διότι δὲν πιστεύω να ἐνοηθε σεῖς ἔλεγχον, τὸν γενόμενον ἐπὶ τῇ βάσει φημῶν, διαδόσεων και γνωμῶν ἔξωθεν ἐπιτηδεῖως ριποτομένων, τῶν ὁποῖων ἄλλως τε δὲν ἔχει κὰν γνῶσιν ὁ καθ' οὔ ὁ ἔλεγχος, ἵνα τὰς ἀναίρεση. Εἶνε δὲ οὔτως φοβερὸν και πλήρες ἀπογοητεύσεως να ἀναλογίζηται τις ὅτι εις ἐποχὴν καθ' ἣν και ὁ τελευταῖος δικηγόρος, ὑποκείμενος εις τὸν ἔλεγχον τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, δικαιοῦται να λαμβάνῃ πλήρη γνῶσιν τῶν κατ' αὐτοῦ αἰτιάσεων, ὅτι εις ἐποχὴν καθ' ἣν κατερρίφθη ὁ μεσαιωνικός και βάρβαρος θεσμὸς τῆς μυστικῆς ἀνακρίσεως και ὁ τελευταῖος ζωοκλέπτης ἔχει πᾶσαν τὴν ἐλευθερίαν διὰ να ὑπερασπισθῆ ἑαυτὸν και παρασκευάσῃ τὰ μέσα τῆς ἀμύνης του, τοῦ ἱερωτέρου και ὑψηλοτέρου ἀνθρωπίνου δικαίωματος, ἀνώτερα δικαστικὰ πρόσωπα, ἐπετάχθησαν εις τούς δρόμους ὑπ' αὐτῆς τῆς Δικαστικῆς ὑπηρεσίας ἧτις τὰ ἐξέθρεψε, χωρὶς κὰν να δώσωσι ἔστω και αὐτὰς τὰς τυπικὰς ἐξηγήσεις περὶ τῆς ἐν γένει δράσεώς των πλήρεις!!!

Βεβαιωθῆτε, κ. Συντάκτα ὅτι, ὁ πατήρ μου ἐπὶ μακρὸν χρόνον διατελῶν ἐν τῇ εἰσαγγελικῇ ὑπηρεσίᾳ, οὐδεμίαν λύπην ἠσθάνθη ἐπὶ τῇ ἀπολύσει αὐτοῦ. Ἀλλὰ παραμένει εις αὐτόν, ἀπομακρυνόμενον τῆς ὑπηρεσίας, ἀλησμόνητον τὸ πικρὸν δηλητήριον ὅπερ ἀντι ἠθικῆς ἀμοιβῆς ἐποτίσθη ὑπὸ τῆς Δικαστικῆς ὑπηρεσίας, αὐτῆς ἐκείνης εις ἣν ἀπὸ νεω-

τάτης ἡλικίας μετ' ἀφοσιώσεως, αὐταπαρνήσεως και ζήλου ἐπεδόθη, εις τῷ ὅστε να ὑποστῆ μυριάς καταδιώξεις ὑπὸ τῶν ἐκάστοτε ἰσχυρῶν ὧν τὰ συμφορόντα δὲν ἐξυπηρετοῦντο και ἐν τῇ ὁποῖα οὐδέποτε ἐδιώχθη ή ἐτιμωρήθη πειθαρχικῶς, ἀλλὰ τὸν κεντίον ἐκοσμήθη διὰ βασιλικῶν εὐχαριστικῶν.

Ἄξιον παντὸς ἐπαίνου εἶσθε σπεύδοντες ἐκ τῶν πρώτων να ταχθῆτε παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου, διότι τοῦτο ἐπράξατε ἀπὸ τῆς πεποιθήσεως ὀρῶμενοι, τῆς μᾶλλον δεδικαιολογημένης, ὅτι θεσμὸς οὔτως ἀποκεντρωτικός πρέπει να περιφρουρηθῆ και να τεθῆ εις τὸ ὕψος αὐτοῦ, ὧν κατ' ἀρχὴν και ἐν τῷ συνόλῳ ἄριστος. Ἀλλὰ φρονῶ ὅτι ἔπρεπε ν' ἀναμεινῆτε τὴν ἐξελίξιν τῆς ἔλης ἐργασίας διὰ να ἴδῃτε κατὰ πόσον αἱ προσωπικαὶ συμπάθειαι ή ἀντιπάθειαι λαμβάνονται ή οὐ ὑπ' ὄψιν και κατὰ πόσον ὁ ἔλεγχος ὁ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀξιούμενος ἐνεργεῖται ὡς ὁ νόμος ὀρίζει, προκειμένου περὶ ἀποβολῆς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας. Δὲν νομίζετε ὅτι διὰ τῆς τοιαύτης ἐνεργείας τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου ἐν τοῖς πρώτοις βήμασι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου, ἐλαχίστη ή μᾶλλον οὐδεμία παρέχεται εις τὰ ὑπ' αὐτὸ τελοῦντα δικαστ. πρόσωπα ἐγγύησις περὶ τῆς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἀσφαλείας αὐτῶν, ἐκπληροῦνται ἐνόρως και εὐσυνειδήτως τὸ ἐκῶτων καθήκον, ὅταν ταῦτα λαμβάνωσιν ὑπ' ὄψιν ὅτι εἶνε ἀρκετὸν να τοῖς ἐπιρριφθῆ παρ' οἰουδήποτε ἐχθροῦ μομφή τις και ἐκ ταύτης ν' ἀποπεμφθῆ ὡς «κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Συμβουλίου νομικῶς ἀνεπαρκῆς», χωρὶς κὰν να κληθῆ ὅπως ἀναίρεση ταύτην; Δὲν πρέπει τὰ πρόσωπα ταῦτα να σκεφθῶσιν ὅπως εὐρῶναι ἰσχυράν τινα προστασίαν, ἵνα οὗτω μὴ λάβωσι τὴν τύχην τῶν ἀπολυθέντων;

Ναύπλιον τῆ 26 Ἰανουαρίου 1910.

Διατελῶ μετὰ πολλῆς ὑπολήψεως ὑμῖντες

Γ. Δ. Λάλωδης
Δικηγόρος

Η ΛΑΪΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Διὰ λόγους γνωστοὺς εις πάντας ἐθεωροῦσαμεν ἐπιβεβλημένον να καταστήσωμεν δημοσιώτερον τὸ περιεχόμενον τῆς κατωτέρω ἐγγράφου παραιτήσεως, ἦν ὁ προσφάτως διορισθεὶς Πάρεδρος ἐν τῷ Εἰρηνοδικίῳ Νοτίου πλευρᾶς Ἀθηνῶν, δικηγόρος κ. **Γεώργ. Ἀναλυτῆς** υπέβαλε πρὸς τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργεῖον. Ὑπάρχοντες οἱ φρονούμετοι ἐζητηρεῖταις τὸ γόητρον τῆς Δικαιοσύνης ἀποσιωπῶν διάφορα γεγονότα. Μεταξὺ τῶν ταῦτα φρονούντων εἶνε γνωστὸν ὅτι οὐδέποτε ἔκρινε οὐδέποτε να καταλεχθῆ και ή ἐφημερίς ήμῶν :

Πρὸς τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργόν.

Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 713 τῆς 15 Ἰανουαρίου 1910 ἐγγράφου τοῦ Σ. Ὑπουργείου μοι ἀνεκοινώθη ὅτι διορίσθη Ἀ' Πάρεδρος παρὰ τῷ ἐνταῦθα Εἰρηνοδικίῳ τῆς Νοτίου πλευρᾶς. Ἐυχαριστῶ ἄκρως τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Σ. Ὑπουργείου, ὡς και πάντα, ὅστις ἔδοτο αὐτῇ εὐμενεῖς περὶ ἐμοῦ πληροφορίας ὅπως με καλέσῃ εις ἀσκήσιν δικαστικῶν ἀποκρίσεων. Δὲν ἀπακούπτω ὅτι και ὡς καθήκον, και ὡς τιμὴν, και ὡς εὐχαριστήσιν θά ἤθελον να παρεδρεύω και ἀναλάβω τὸ ὄσον ἐπαχθῆς, τὸσον και ὑψηλὸν τοῦ λαϊκοῦ Δικαστοῦ λειτουργήματα, ἐὰν αἱ συνθήκαι ὑπὸ τὰς ὁποῖας διεξάγονται παρὰ τοῖς ἐνταῦθα Εἰρηνοδικείοις αἱ συνεδριάσεις δὲν ἀπῆρτιζον τὴν πένυμιον εἰκόνα τελείως χρεωκοπημένης Δικαιοσύνης, και ἀντὶ αἴτης, δὲν προσέδιδον ἀμαύρωσιν εις τὸν ἐπὶ τοῦ τεταπεινωμένου ἐκεῖνου θόλου καθήκοντος τῆς σεμνῆς Θεᾶς Ἱεροσάντης! Καὶ ἵνα τὰς ἄλλας παραλείπω, ἀρκουῖα ἀναφέρω: α) τὴν ἐλλείψιν και ὀλιγίστων ἔστω θρανίων ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν Συνεδριάσεων, ὅπως οἱ τῆς Δικηγόρος και διάδοχοι κἀνήνται ἐν στήματι εὐπερεῖ, ὡς ἄλλως τε ἀρμόζει ἐν τῇ ἐκεῖ τελουμένη ὑψηλῇ διακονίᾳ. Μόνον ὡς τελεία ἀρνησις ή κολάσιμος παρῳδία ἀπονομιῆς Δικαίου δύναται να ἐρμηνευθῆ ὁ περὶ τῆν ἔδραν τοῦ δικάζοντος Εἰρηνοδίκου ή Παρέδρου ἀγελαῖος ἐκεῖνος μανδρισμαὶς δικηγόρων και διαδίκων, λογοκοπούτων, ἀτακτούντων, ἀδαλεσχούντων, και δὴ ἐν τῷ χρόνῳ λέγεται ὅτι τὸ Δικαστήριον συνεδριάζει! Ἐὰν κατὰ τὴν ἀριστοτέλειον γνώμην (Πολιτ. Α' § 2) ή δίκη εἶναι «πολιτικῆς κοινωνίας τάξις» βεβαίως ὅτι αἱ ἐκεῖ διεξαγόμεναι δίκαι εἶναι κατὰστασις

πλήρους άταξίας και άδικίας έν ταύτω· β) τήν τελείαν έλλειψιν όργάνων φωτισμού, ώστε να μη λαμβάνη χώρα τó άξιοθρήνητον γεγονός, όπερ είδομεν και βεβαιούμεν, τήν διεξαγωγήν δηλ. μαρτυρικών άποδείξεων υπό τόν τρεμοσθύνοντα και ώχρον φωτισμόν ένός κηρίου, κρατούμενου υπό τινος χειρός, ίσως δέ και επί τής έδρας αύτης τού Δικάζοντος έπικολλημένου !! γ) τήν έλλειψιν δικαστικού κλητήρος από τó άκρατήριον προς έκφώνησιν των υποθέσεων ή άλλως τού δικάζοντος ύπηρεσίας, λαμβανομένης συγχρόνως μερίμνης, υπό τήν άυστηράν ευθύνην των μηδέν πραττόντων ή μόνον χρηματιζομένων Γραμματέων, να προηγηται πάσης συνεδριάσεως, στοιχειώδους τούλάχιστον > αθαριότης τής τε έδρας και τής αίθούσης τού Δικαστηρίου, καθόσον ή γύν παρατηρούμενη άκοσμία και υπαρέτης έν ταίς αίθούσαις τού άλλως ευρυχώρου Μεγάρου τής λαϊκής Δικαιοσύνης είναι άπερίγραπτος. Καί γνωστόν ότι εκ τής άναξιοπροπέους άπονομής τού Δικαίου ούδεις άλλος εξέρχεται περισσότερο τραυματισμένος από τó περί Δικαίου αίθούμα τής Κοινωνίας. Έκτός εάν πιστεύεται ότι ή Δικαιοσύνη έρόσον κατέρχεται, ίνα εισχωρήσει εις τάς τάξεις τού λαού μας, τó ολιγώτερον κακόν όπερ έχει να επιδείξη, είναι ή ρυπαρότης τής περιβολής!

Όπως δέποτε εις έμέ, τοιαύτας έχοντα γνώμας, ως επιτραπή επιεικώς να δηλώσω μετά πάσης εύλαβείας ότι υπό συνθήκας, ως αι άνω, άδυνατώ να άποδεχθώ τήν παρεδρικήν θέσιν εις τήν όποιαν ό τε Μεγαλειότατος Βασιλεύς και τó Σ. Υπουργείον ηύδόχησαν να με καλέσουν.

Μετά τού προσήκοντος σεβασμού.
Έν Αθήναις τήν 20ήν Ιανουαρίου 1910.
Γεώργ. Αναλυτής, Δικηγόρος

Αι σήλαι τής «Δικαιοσύνης»
είνε εις τήν διάθεσιν παντός δικηγόρου, δικαστού ή άλλου δικαστικού προσώπου, εύρισκομένου εις τήν ανάγκην ή επιθυμούντος να άνακινήση πών έν γένει ζήτημα σχετιζόμενον με τήν άπονομήν τού δικαίου.

Όταν εύρίσκετο έν τή σχηματίζεσθαι ή νέα υπό τόν κ. Στέφ. Δραγούμην Κυβέρνησις, τó κοινόν ένδιαφέρον συνεκεν-

Ο Διεκπεραιωτής τρούτο περι τά πιθανά όνόματα όλων των άλλων Υπουργών πλην τού τής Δικαιοσύνης, τó όποιον άδιαφόρως αντιπαρήρχοντο, με τήν άρκατά ένδεικτικήν άποστροφήν, ότι ό Υπουργός τούτου κατήντησε διεκπεραιωτής.

Διατί δέ; Διότι μετά τόν νέον νόμον ούτε να μεταθέση ισόβιον δικαστήν δικαιούται ό Υπουργός ούτε να προαγάγη τοιούτον ούτε να διευθύνη, ως μέχρι τούδε, τόν άνα τήν Ελλάδα τετράρχον των Είρηνοδικών και των άλλων δικαστικών υπαλλήλων. Ότα ταυτα δέ δέν έχη, είναι άπλούστατα διεκπεραιωτής. Αυτή ύπήρξεν ή γενική αντίληψις, μετά τήν όποιαν ως μη άπορήσωμεν διατί επί δέκα ήδη ήμέρας πέντε τώς Εισαγγελείς Έφετών, ζηλώσαντες δόξαν Σαντεκλαίρ, περιέρχονται άτιμωρητέι τούς δημοσιογραφικούς όρνιθώνας διαλαλούντες όσα διαλαλούν.

Έχομεν όλην τήν διάθεσιν να προσθέσωμεν και ήμείς πολλά κοσμητικά δια τόν νέον Γραμματέα τού Υπουργείου τής Δικαιοσύ-

Ο νέος Γενικός νης κ. Ν. Σαρίπολον. Τα κοσμητικά δέ ταυτα θα απέβλεπον τó φιλόπονον έν ταίς μελέταις και τήν άφοσίωσιν έν ταίς άφρημέναις θεωρητικαίς έννοιαις και τó λεπτόν των τρώπων και τó άμειπτον τού ήθους και τής κοινής παραστάσεως τού δοκίμου νεαρού Συνταγματολόγου.

Παρ' όλα όμως ταυτα όφείλομεν να όμολογήσωμεν ότι ό κ. Σαρίπολος είναι άρκετά déplacé, όπως λέγουσιν οι Γάλλοι και έπομένως πολύ όλίγον χρήσιμος και δια Νομάρχης ως έθρυλλήθη και δια Γενικός Γραμματέυς Υπουργείου έχοντος ανάγκην όχι μόνον θεωρητικής αλλά άμείσου, βαθυτάτης, πρακτικής γνώσεως των περ' ήμίν, όπως λέγουσιν οι Έλληνες.

Τό θεωρούμεν άπολύτως άπίστευτον ότι μέλος ή μέλη τού Άνωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου ήπειλήσαν ή και άπειλοῦσι παραιτήσιν. Διότι βεβαιότατα δύνανται να παραιτηθώσι μόνον δι' ούς λόγους και τής δικαστικής ύπηρεσίας. Θεωρούντες δέ τó πράγμα τελείως άπίστευτον, κρίνομεν άστοπον να τó χαρακτηρίσωμεν προσηκόντως, διότι φυσικά οι χαρακτηρησμοί θα ήσαν όριμείς όσον επιτρέπει ή Έλληνική γλώσσα. Έν τούτοις τó επιβλητικόν καθήκον τού Υπουργού είναι να εξετάση επισταμένως αν εξεδηλώθη τοιαύτη πρόθεσις, και αν βεβαιωθή ή άπίστευτος είδησις να εξαντλήση όλην τήν πειθρχικήν του δικαιοδοσίαν.

Θ' άποτελέση βρυατάτην παραβασιν καθήκοντος εάν δέν διαψευσθή ή τερατώδης είδησις, ή εάν δέν άποδειχθή ότι πραγματικώς ήρξατο βαθυτάτη και συστηματική συνάκισθις καθήκοντος να διευθύνη τάς πράξεις πάσας τού έλευενού τώς Κράτους.

Εις τó άνασυσταθέν ύποθηκοφυλακείον Αθηνών κατά τόν τελευταίον περι τούτου νόμον διορίσθη ύποθηκοφύλαξ ό κ.

Κ. Αρσενιάδης Νέος ύποθηκοφύλαξ εκ των νέων και ούτος επιστημά-

νων, προς ούς μετ' εξαίρετικής ενούιας έστράφη τó νεώτερον πνεύμα. Ό κ. Αρσενιάδης, γνωστότατος εις τούς οικονομολογικούς κύκλους δια τās αξιολόγους αύτου μελέτας, χρηστότατος και εργατικός, παρέχει πάσας τās έγγραύσεις δια τήν εύσυνείδητον και τακτικήν διαχείρησιν τής άνακτεθείσης αύτῷ ύπηρεσίας, εκ τής όποιας εξαρχεται κυριολεκτικώς ή άκίνητος περιουσία των πολιτών. Η «Δικαιοσύνη», ήτις κατά τήν συζήτησιν τού νόμου περι ύποθηκοφυλακείον Αθηνών δέν έλειψε να επιστήση τήν προσοχήν των άρμοδιών επί τού εξαίρετικής σοβαρότητος θεσμού, χαίρει δυναμένη να συγχαρή τόν κ. υπουργόν τής Δικαιοσύνης δια τήν επιτυχή έκλογήν τού νέου ύποθηκοφύλακος, εις όν παρέχεται ή εύκαιρία εκ τού σύνεγγυς να μελετήση τά άφορώντα εις τó νέον αύτου έργον θέματα και να άφοσιωθή εις ύπηρεσίαν, δι' ήν ήτο και έξοχήν ένδεδειγμένος. Έχει δέ και άλλην ευχάν, αλλά και άξίωσιν συγχρόνως να άπευθύνη ή εφημερίς ήμῶν προς τόν νέον ύποθηκοφύλακα. Να καταστήση προσιτόν και εις τούς υπερβάντας τās πέντε δεκαετηρίδας τó γραφείόν του και δυνατήν τήν έν αύτῷ εργασίαν, διότι, όσον όρθόδοξοι και αν υποθετώμεν τó θρησκευμα, δέν προσβεύομεν κατ' ανάγκην τó αυτό, όταν καλώμεθα επί ήμίσειαν και πλέον ώραν να άνακινώσωμεν ή γράψωμεν έν τῷ ύποθηκοφυλακείῳ, άποδίδοντες εις τó σώμα τó σχήμα όρθίας γωνίας, ως μέχρι τούδε έγένετο.

Μία άκόμη άπόδειξις καθ' ήν ή πρακτική δικηγορία έν Ελλάδα, ή όποία δέν κατάρθρωσεν άτυχώς να αποβάλη έξεις τινάς τού πα-

Περί τής εαυτου ρελθόντος, άντιμεταπίζει μετά σαρκασμών πᾶσαν νομοθετικήν μεταρρύθμισιν, είναι και ή περίπτωσις τής βελτιώσεως, ως ύπετέθη, δια προσφάτου νόμου, τού άρθρου 552 τής Πολιτ. Δικονομίας, δια τού όποιου επεζητήθη να τεθή φραγμός επί τής καταχρήσεως πράγματι ήτις παρετηρείτο κατά τήν ύποβολήν τής ένστάσεως τής άνηλικότητος έν ταίς δίκαις περι συναλλαγματικών και γραμματίων εις διαταγήν. Ό νεώτερος όμοιος νομοθέτης — ως όνομάσωμεν ούτω τούς τροχάδην συρράψαντας τούς προσφάτους νόμους — έντελώς προς τήν ενεργόν δικηγορίαν, ύφ' ως αύτη άσκεΐται συνήκας τήν σήμερα, ένόμισεν ότι τήθεται ό φραγμός εάν τεθώσι περιορισμοί εις τόν προτεινόντα ένστασιν « **περι τής εαυτου άνηλικότητος** ».

Αρα: επείπεν ή ενεργός δικηγορία; Ό προτεινών ένστασιν ούχι περι τής

εαυτου άνηλικότητος, αλλά περι τής άνηλικότητος **του άντεδέκου του!** εις ούδένα υποβάλλεται περιορισμόν. Και άμ' έργον. Άνήλικος πλέον δέν καταγγέλλεται έν ταίς περι συναλλαγματικών και γραμματίων δίκαις ό ενχοόμενος, ως μέχρι τούδε, άλλ' ό ενάγων!

Όντας μεγαλοφυείς έν τή τοιούτου είδους έφευρετικότητι οι Έλληνες δικηγοροι.

Αφού επί τή βάσει τού ισχύοντος νόμου συνετάχθη ό φορολογικός τού επιτηδεύματος των δικηγόνων κατάλογος και ανεζητήθη ή

Τουλάχιστον πελατεία εκάστου εκ λεπτότητος. όπως γίνη ή ανάλογος προς αύτην

κατάταξις, αφού θα είναι ίσως γνωστόν εις τούς αποτελούντας τήν επιτροπήν προέδρους των πολυμελών δικαστηρίων, ότι νόμος ύφίστανται από τινος Δικηγορικοί Σύλλογοι, νομίζομεν ότι υποχρέωσις στοιχειώδους λεπτότητος επέββαλλεν όπως έν τή έργασία τής καταρτίσεως των καταλόγων τούτων ζητηθή, έστο και δια τόν τύπον, αν μη ή συνεργασία — καίτοι τούτο ήτο επιβεβλημένον υπό των πραγμάτων — τούλάχιστον ή γνώμη τού Δικηγορικού Συλλόγου και ως συμβουλευτική άκόμη.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ
Η ACTIO EXERCITORIA
ΚΑΙ ΤΟ ΑΡΘΡ. 216 ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ

Έν τῷ ύπ' αριθ. 32 φύλλῳ, λήξαντος έτους τής «Θέμιδος», εύρίσκομεν κατακεχωρισμένην τήν ύπ' αριθ. 1480 (1908) άπόφασιν τού Έφετείου Αθηνών ήτις έκρινεν επί άγωγής προμηθευτού γαιανθράκων κατά τού κυρίου τού πλοίου, δι' ό οι γαιανθράκες, ως ύποχρέου δια τήν αγοράν των γαιανθράκων γενομένην υπό τού Κ.* διαχειριστού και έντολοδύχου, δήθεν, τού ενχομένου πλοιοκτήτου και υπό τού Θ.* πλοίαρχου τούτου. Η άπόφασις αύτη δια τής πρώτης αύτης σκέψεως απορρίπτει όρθως τήν άγωγήν, έφ' όσον έστηρίζετο αύτη επί τής ρηθείσης, δήθεν, ιδιότητος τού Κ.* επί τῷ λόγῳ ότι ούτος δέν είχε τήν ιδιότητα ταύτην άλλ' έτύγγανεν έφοπλιστής τού πλοίου μισθώσας τούτο παρά τού πλοιοκτήτου. Δια τής δευτέρας σκέψεως εξετάζει ή άπόφασις τήν θέσην τού πλοιοκτήτου εκ τής πράξεως τού έτέρου των συμβληθέντων Θ.* παρισταμένου ως πλοίαρχου τού πλοίου τού ενχομένου. Η άπόφασις, σεβομένη τήν άρχήν τού άρθρ. 216 τού Έμ. Νόμου περι ευθύνης τού πλοιοκτήτου δια τās πράξεις τού πλοίαρχου, είτε προσεστήκατο αύτόν ό πλοιοκτήτης, είτε ό μισθωτής τού πλοίου, ως επί τού προκειμένου, δέχεται τήν ευθύνην ταύτην και αίρει αύτην μόνον μετά τήν υπό τού πλοιοκτήτου παραχώρησιν τού πλοίου και τού ναύλου (όν δ μισθωτής όφείλει τῷ πλοιοκτήτῃ).

Τήν άπόφασιν ταύτην επικρίνει ό σχολιαστής τής «Θέμιδος» δια μακρῶν, μεμφομενος κατά πρώτον αύτην ως άνακόλουθον, διότι, ένῶ δέχεται αύτη ότι κατά τήν αγοράν των γαιανθράκων ό Κ.* δέν ήτο διαχειριστής τού πλοίου δια λ)σμόν τού έμισθώσαντος μόνον αύτῷ πλοιοκτήτου, ούχ ήττον, ανακρούουσα πρύμναν, δέχεται τήν ύποχρέωσιν τού πλοιοκτήτου ευμενώς απαλλάσσουσα αύτόν τής ευθύνης δια τής παραχώρησεως τού πλοίου κλπ. Ό φίλος σχολιαστής δέν ένόησεν ότι δια τής μιζς αύτης σκέψεως ή άπόφασις εξετάζει τήν ευθύνην τού ενχομένου πλοιοκτήτου εκ τής πράξεως τού συμβληθέντος μετά τού ενάγοντος και υπό τούτου παρασταθέντος, ως έντολοδύχου δήθεν τού πλοιοκτήτου, δια δέ τής έτέρας τήν ευθύνην τού ενχομένου εκ τής πράξεως τού έτέρου των συμβληθέντων, τού πλοίαρχου. Καί δια μέν τήν ενεργείαν τού πρώτου όρθως απαλλάσσει ό πλοιο-

κτήτης, αφού ό μετά τού ενάγοντος συμβληθείς δέν ήτο έντολοδύχος αύτου, δια δέ τήν ενεργείαν τού πλοίαρχου ούχι, και όρθως και θα ιδώμεν κατωτέρω.

Η σύγκυσις τού σχολιαστου έξογκούται δια τής σκέψεως ότι τó αντιφρικόν, δήθεν, άποτέλεσμα τής επικρινομένης άποφάσεως προήλθεν εκ διαστροφής τής actio exercitoria, παρεχούσης, δήθεν, άγωγήν επί τού προκειμένου ούχι κατά τού πλοιοκτήτου, αλλά κατά τού έφοπλιστού τού τόν πλοίαρχον προστήσκατο; συμφώνως τῷ Ν. 1 § 15 Dig. (14.1) και επάγεται ό σχολιαστής ότι κακώς γίνεται λόγος έν τή άποφάσει περι απαλλαγής τού πλοιοκτήτου, δια τής παραχώρησεως τού πλοίου και τού ναύλου. Τήν πλάνην τής «Θέμιδος» επί τής σχέσεως τού άρθ. 216 και τής actio exercitoria ευθύς προβάινομεν να εξετάσωμεν και άποδείξωμεν λόγω τής σπουδικότητος τής άρχής ήν καθιερωί τó άρθ. 216 τού Έμ. Νόμου και τής άδικαίεπτος αύτῆς έφαρμογής εις τās ναυτικάς σχέσεις.

Έν τῷ Ρωμαϊκῷ δικαίῳ, κατ' εξαίρεσιν τής άρχής καθ' ήν δέν ήδύνατό τις συνάπτων σύμβασιν ως αντιπρόσωπος άλλου να καταστήση αύτόν όφειλέτην, ό Πράκτωρ ώρισε, ότι ό έφοπλιστής πλοίου (exercitor navis ναύκληρος) είναι προσωπικώς υπεύθυνος δια τās ενοχικάς συμβάσεις, ως ό προστάς αύτου πλοίαρχος (magister navis, πιστικός) συνήψεν έντός των όρίων τής έντολής του (secundum prepositionis legem. Ν. 1 § 2, 3, 7 (14.1)). Η τού τρίτου άγωγή (actio exercitoria) ήδύνατο ν' άσκηθή είτε κατά τού προστήσαντος, είτε κατά τού πλοίαρχου, καθό άμφοτέρων ευθυνομενων εις όλόκληρον (Windscheid III 2, Dernburg III act exert.), άσκηθείσα όμως κατά τού ενός, ήτο άπαράδεκτος κατά τού έτέρου Ν. 1 § 24 (14.1). Δια τής άγωγής ταύτης, ό τόν πλοίαρχον προστήσας έφοπλιστής, είτε κύριος είτε μισθωτής τού πλοίου ήτο ούτος (exercitorem autem dicimus, ad quem obventiones et reditus omnes perveniunt, sive is dominus navis sit, sive a domino navem per averisionem conduxit vel ad tempus, vel in perpetuum Ν. 1 § 15 (14.1)) ευθύνητο προσωπικώς και άπεριορίστως, τής άρχής τής παραχώρησεως τού πλοίου και τού ναύλου ούσης άγνωστου τῷ Ρ. Δ.

Κατά τήν αναγέννησιν τού έμπορίου και τής ναυτιλίας έν τῷ μεσαιώνι, νέαι άρχαί διεπλάσθησαν υπό τήν επήρειαν νέου συναλλάγματος τής παραγγελίας (Commande, contrat de pacotille, accomanda) ισχυρός επιδράσαντος επί των έμπορικῶν επιχειρήσεων τής Μεσογείου. Ίδου τί γράφει ό Fremery (p. 182) περι αύτου έν τῷ σοφῷ του συγγραμμάτι: 'Αντί να θεωρη τόν πλοίαρχον ή έμπορική συνήθεια, εις ήν ήσαν άγνωστοι αι άρχαί τού Ρ. Δ., ως άπλουν προσετώτα, υπέλαβεν αύτόν ως κύριον τού πλοίου, lo seynov de la nau λέγει τó Consulat de la mer, και καθως επέβαινον τού πλοίου επιτήδειοι έμποροι, προς ούς οι συμπολιτάι των ενεπιστεύοντο μέρος τής περιουσίας των ως παραγγελίαν επί κέρδει, ούτω και ό πλοίαρχος, ως εκ των καθήκόντων αύτου, περιεβλήθη τήν πλήρη έμπιστοσύνην των συνιδιοκτητών του πλοίου και έπεφορτίσθη μόνος έν ιδίῳ όνόματι ως παραγγελιοδύχος (commandataire) τήν διοίκησιν παντός, ότι άφεώρα τó πλοίον, τήν άποστολήν και τήν συντήρησιν αύτου. Η ούσιώδης δέ άρχή τού συναλλάγματος τής Κομάνδας ήν ότι ό έμπιστευθείς αύτην, ό Παραγγέλιας (le Commendants) δέν ήδύνατο έν ούδεμιᾷ περιπτώσει ν' άπολέση πλέον τού, ότι εξέθετο και ενεπιστευθη εις τήν διοίκησιν και τās φροντίδας τού δικαιούτος Commendatarius: (Όσα περι Κομάνδας και Έμ. δικ. Σ. Σημίτου σελ. 98, 152).

Η διάταξις τού άρθ. 216 Έμ. Νόμου περι ευθύνης τού πλοιοκτήτου δια

τὰς πράξεις τοῦ πλοίαρχου μέχρι τῆς ἀξίας τοῦ πλοίου καὶ τοῦ ναύλου, πηγὴν ἔχει οὐχὶ τὸ Ρ. Δ. ἀλλὰ τὸ συνάλλαγμα τῆς Κομμάνδας καὶ τὰ ναυτικά ἔθιμα τοῦ μεσαίωνα ἐν διαφόροις ναυτικαῖς συλλογαῖς διατυπωθέντα (Consulat de la mer. Chap. 194—239 ἐν Pardessus II p. 225—6, Statut de l'Office de Gazaride Chap. XCV ἐν Pardessus IV p. 520 καὶ τελευταίως ἐν τῇ Ordonnance de la Marine liv. II tit. VIII art. 2) Οὐχ ἦττον, καθ' ἣν ἐποχὴν διεπλάσσετο ἡ ἀρχὴ αὕτη, ὁ πλοίαρχος, θεωρούμενος, ὡς μικροῦ ἐξεθέσαμεν, κύριος τοῦ πλοίου (Consulat. Chap. 250), διοικητὴς οὕτως εἰπεῖν ἑτερορρυθμὸς ἐταιρίας (Romain de Seze μετὰ φρ. Γ. Αλαζαρίμου σελ. 7) ἦτο προσωπικῶς καὶ ἀπεριοριστῶς ὑπεύθυνος ὡς περ καὶ παρὰ Ρωμαίους. Ἀλλὰ προϊόντος τοῦ χρόνου τὸ συνάλλαγμα τῆς Κομμάνδας ἔπεσεν εἰς ἀχρησίαν καὶ ὁ πλοίαρχος ἀπὸ διοικητῆς τῆς ἀποστολῆς κατέστη ἀπλῶς προστώως—ὅταν δὲν συμμετεῖχε τῆς κυριότητος τοῦ πλοίου—μὴ ὑποχρεούμενος πλέον προσωπικῶς. Οἱ συνδικητῆται οὐχ ἦττον ἐξηκολούθουν ὡς καὶ πρότερον εὐθυνόμενοι μέχρι τῆς μετοχῆς των, δυνάμενοι κατὰ συνέπειαν ἢ ἀπαλλαγῶσι πάσης εὐθύνης διὰ τῆς παραχωρήσεως αὐτῆς. Ἡ ἐξέλιξις αὕτη διέπλεσε κατὰ πρῶτον τὴν ἑτερορρυθμὸν ἐταιρίαν, εἶτα δὲ τὴν ἀνώνομον.

Αἰτία τοῦ ἡμετέρου ἐθίμου εἶναι λόγος τις ἐπιεικέας προκύψας ἐκ τῆς ἐξαιρετικῆς φύσεως τῶν κινδύνων εἰς οὓς εἶνε ἐκτεθειμένον τὸ πλοῖον καὶ τῆς ἐξουσίας, τῆς οὐχὶ ὀλιγώτερον ἐξαιρετικῆς, μεθ' ἧς εἶνε ἀναγκαιῶς περιβεβλημένος ὁ πλοίαρχος (Romain de Seze p. 58, 62). Διὰ τὸν πλοιοκτῆτην, τὸν μὴ δυνάμενον νὰ παρακολουθήσῃ καὶ ἐπιβλέψῃ τὴν διοίκησιν τοῦ πλοίαρχου, ἡ ἐντολὴ ἦν δίδει εἰς τὸν τελευταῖον τοῦτον εἶνε γενική, ἀπεριοριστος, ἀναγκαστική, ἀνώματος, *sui generis*. Ἐκ τούτου ἐξηγεῖται ἡ τοῦ νομοθέτου παρέμβασις ὑπὲρ τοῦ πλοιοκτῆτου. Τὸ συμφέρον τῶν ναυτικῶν ἐξοπλισμῶν καὶ τοῦ ἐμπορίου (*favor commercii*) εἰσὶν ἐπίσης, κατὰ τοὺς Ἰταλοὺς νομοδιδασκάλους, λόγος προστασίας τοῦ πλοιοκτῆτου. Ὡστε ἡ εὐρεία ἔκτασις τῆς ἐντολῆς καὶ ἡ δυσχερὴς, ἂν μὴ ἀδύνατος ἐπιβλέψις καὶ ἐξέλεξις τοῦ ἐντολόχου πλοίαρχου προὐκάλεσαν τὴν ἐπέμβασιν τοῦ νομοθέτου ὑπὲρ τοῦ πλοιοκτῆτου καὶ ἡ παρέμβασις αὕτη παρατηρεῖται ἐν ἅσασιν τοῖς συγχρόνοις ναυτικοῖς Κώδικι ὡς στηριζομένη ἐπὶ τῆς *aequitas*.

Ἐν ἴδωμεν ἤδη ἐὰν ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀρθροῦ 216 ἐξακολουθῇ ἔχουσα ἐφαρμογὴν καὶ κύρος ἐπὶ τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν δὲν συντρέχει ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ πλοιοκτῆτου ἡ ιδιότης τοῦ ἐφοπιστοῦ, τοῦ προστήσαντος τὸν πλοίαρχον, ὡς ἐν τῇ ὑπόθεσιν τῆς κρινομένης ἀποφάσεως.

Τὸ συνάλλαγμα τὸ συνδέον τὸν πλοίαρχον πρὸς τὸν πλοιοκτῆτην εἶναι διφυές. Εἶναι σύμπλεγμα μισθώσεως ὑπηρεσιῶν καὶ ἐντολῆς. Ἐντεῦθεν ἡ εὐθύνη τοῦ πλοιοκτῆτου διὰ τὰς πράξεις τοῦ πλοίαρχου, καθόσον αὐτὰ ἀφορῶσι τὸ πλοῖον καὶ τὴν ἀποστολήν. Ἐὰν ὅμως τὸν πλοίαρχον προσεστήσατο ὁ παρὰ τοῦ πλοιοκτῆτου μισθώσας καὶ ἐξοπλίσας τὸ πλοῖον ἐφοπιστής, τότε ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη ἡ ἐξ τῶν πράξεων τοῦ πλοίαρχου εὐθύνη τοῦ πλοιοκτῆτου; Ἀπαντες οἱ δόκιμοι συγγραφεῖς τοῦ Ναυτικοῦ δικαίου (Desjardins II No 261, Bedarride I No 279, Lyon-Caen V. No 192, Demangeat IV p. 158, Romain de Seze p. 192. Cresp. I p. 607, Pardessus III No 666 etc) δέχονται ὅτι τὸ ἀρθρ. 216, ἐπιβαλὼν ὅλην τὴν εὐθύνην εἰς τὸν πλοιοκτῆτην, ἐπραξε τοῦτο οὐχὶ διότι ὑπέθεσε πάντοτε αὐτὸν ἔχοντα καὶ τὴν ιδιότητα τοῦ ἐφοπιστοῦ, ἀλλὰ διότι, καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὸν πλοίαρχον προσεστήσατο ὁ ἐφοπιστής καὶ οὐχὶ ὁ πλοιοκτῆτης, οὐδὲν ἦττον ὁ τελευταῖος οὗτος εὐθύνεται ὡς ἐκχωρήσας τὸ δικαίωμα τοῦ διορί-

ζειν τὸν πλοίαρχον εἰς τὸν ἐφοπιστήν. Ὡστε ὁ λόγος δι' ὃν εὐθύνεται, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὁ πλοιοκτῆτης εἶνε οὐχὶ ἡ ιδιότης αὐτοῦ ὡς ἐφοπιστοῦ, ὡς ἐν τῷ Ρ. Δ., ἀλλ' ἡ ιδιότης αὐτοῦ ὡς πλοιοκτῆτου μόνον αὐτοῦ δυνάμενον νὰ διορίσῃ καὶ ἀποπέμψῃ τὸν πλοίαρχον, εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἐπιτροπικῶν πρὸς τὸν ἐφοπιστήν. Συνέπεια δὲ τῆς εὐθύνης ταύτης εἶνε ἡ εὐχέρεια τῆς ἀπαλλαγῆς του διὰ τῆς παραχωρήσεως τοῦ πλοίου καὶ τοῦ ναύλου. Μόνος δὲ ὁ πλοιοκτῆτης δικαιοῦται νὰ παραχωρήσῃ τὸ πλοῖον καὶ τὸν ναῦλον, οὐδέποτε δὲ ὁ ἐφοπιστής, ὅστις οὐτε κύριος τοῦ πλοίου εἶναι, ὥστε νὰ δικαιούται εἰς παραχώρησιν, οὔτε καὶ εὐθύνην φέρει ὡς προστήσας ἀπέναντι τῶν τρίτων (ἀλλὰ μόνον ἀπέναντι τοῦ πλοιοκτῆτου Bedarride αὐτ. Desjardins αὐτόθ. κλπ.), οἵτινες μόνον τὸν πλοιοκτῆτην γνωρίζουσιν ἐκ τοῦ ἐγγράφου τῆς ἐθνικότητος καὶ δι' οὓς τὸ μεταξὺ πλοιοκτῆτου καὶ ἐφοπιστοῦ συνάλλαγμα εἶναι *res inter alios acta* (Desjardins II No 261 in fine, Cresp I p. 610, Bedarride I No 279, Cour de Cass. Dal. 78 1 193 κλπ.) Ἄλλως θὰ εὐθύνετο ὁ ἐφοπιστής ἀπεριοριστῶς, ἐνῶ ὁ πλοιοκτῆτης περιορισμένως, ὅπερ ἄδικον. Μόνος ὁ Bravard 5 ed p. 319, 566 δέχεται ὅτι ὁ προστήσας τὸν πλοίαρχον ἐφοπιστής εὐθύνεται καὶ δικαιοῦται εἰς παραχώρησιν τοῦ μισθώματος πλοίου. Συμφ. τὸ ἀρθρ. 60 τοῦ νομοσχεδίου τοῦ Ναυτ. Κώδ. περὶ οὗ προσεχῶς, καὶ τ' ἀρθρ. 53 τοῦ Βελγικοῦ καὶ 510 τοῦ Γερμανικοῦ Κώδικος.

Ὅρα ἐπίκρισιν τοῦ Desjardins No 260 καὶ Cresp p. 667). Ὁ ρηζικέλεσθος καὶ ἀναλυτικώτατος Romain de Seze προβαίνει ἔτι περαιτέρω ὑποστηρίζων ὅτι ὁ πλοιοκτῆτης δὲν εὐθύνεται ὡς προστήσας ἀλλ' ὡς ιδιοκτῆτης τοῦ πλοίου, ὡς διακτάτοχος πράγματος ὑποβεβλημένου εἰς τὴν ἀπαίτησιν τοῦ δικαστοῦ (σ. 197), οὔτινος ἡ ἀγωγή δὲν εἶναι ἄλλη, εἰμὴ ἐπὶ παραχωρήσει τοῦ πλοίου, ἐκτὸς ἐὰν προτιμᾷ ὁ πλοιοκτῆτης νὰ πληρώσῃ.

Ὁ Romain de Seze πρὸς ὑποστήριξιν τῆς θαρραλέας αὐτοῦ θεωρίας ἐπικαλεῖται τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ πλοίαρχος συναίπει δάνειον διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ πλοίου παρὰ τὴν ρητὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ πλοιοκτῆτου. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ πλοιοκτῆτης εὐθύνεται ἀπέναντι τοῦ τρίτου δανειστοῦ, ἀλλ' εὐθύνεται διατί; ὡς ἐντολεύς; βεβαίως οὐχί, ἀφοῦ κατὰ παράβασιν αὐτῆς ταύτης τῆς ἐντολῆς του συνεβλήθη ὁ πλοίαρχος. Εὐθύνεται λοιπὸν μόνον ὡς διακτάτοχος τοῦ βεβαρημένου πράγματος (p. 203). Ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς δέχεται, συνεπῆς τῇ θεωρίᾳ αὐτοῦ, ὅτι ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ ναυλωτὴς ἐξώπλισε τὸ πλοῖον καὶ διώρισε τὸν πλοίαρχον, ὑπόχρεως διὰ τὰ χρέη τοῦ τελευταίου τούτου εἶνε μόνος ὁ πλοιοκτῆτης, μόνος αὐτὸς δυνάμενος νὰ ἐνεργήσῃ πραγματικὴν παραχώρησιν. Οἱ τρίτοι οἱ μετὰ τοῦ πλοίαρχου συναλλαχθέντες θεωροῦνται ὅτι συνηλλάχθησαν μετ' αὐτοῦ τοῦ πλοίου. Ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα ἐκφράζεται καὶ ὁ Bedarride (I No 279) ἐπὶ τοῦ ζητήματός μας. Αἱ ἀπαιτήσεις αἱ γεννηθεῖσαι ἐκ πράξεων τοῦ πλοίαρχου, οὔσαι μᾶλλον πραγματικαὶ ἢ προσωπικαὶ, ἀπέναντι τοῦ πλοιοκτῆτου, διατηροῦσι τὸν αὐτὸν χαρακτῆρα καὶ ἀπέναντι τῶν τρίτων, οἵτινες μετὰ τοῦ πλοίαρχου συνεβλήθησαν ἢ εἰσὶ θύματα τοῦ πταίσματος αὐτοῦ. Δὲν θὰ ἠδύνατό τις λοιπὸν ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει νὰ τοῖς ἀφαιρήσῃ τὸ ἐνέχυρον ὅπερ ὁ νόμος παρέχει αὐτοῖς ειδικῶς, καὶ νὰ παραπέμψῃ αὐτοὺς ὅπως στραφῶσι καθ' ἑνὸς ναυλωτοῦ, ὥστε δυνατὸν νὰ ἦ ἀφερέγγυος.

Ἀποδείξαντες ἤδη τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ πλοιοκτῆτου ἐκ τῶν πράξεων τοῦ πλοίαρχου, εἴτε οὗτος διορίσθη ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ πλοιοκτῆτου, εἴτε ὑπὸ τοῦ ἐφοπιστοῦ *par délégation du propriétaire*, ἴδωμεν ἐὰν αἱ ἀρχαὶ τοῦ

Ρ. Δ. συμβιβάζονται, ὡς ὑποστηρίζει ὁ φίλος σχολιαστής, πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ νεωτέρου συστήματος τοῦ δικαιοφωθέντος ἐν τῷ μεσαίω.

Ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐξετάζοντες τὴν *actio exercitoria*, παρετηρήσαμεν ὅτι τὸ Ρωμαϊκὸν σύστημα ἐβασίζετο ἐπὶ τοῦ προστήσαντος τὸν πλοίαρχον, εἴτε κυρίου εἴτε μισθωτοῦ τοῦ πλοίου ὄντος. Τὸ σύστημα τοῦτο ἐδέχετο προσωπικὴν καὶ ἀλληλέγγυον εὐθύνην τοῦ τε συναλλαχθέντος πλοίαρχου καὶ τοῦ προστήσαντος αὐτόν, μὴ αἰρουμένην διὰ τῆς παραχωρήσεως τοῦ πλοίου καὶ τοῦ ναύλου ἀγνώστου τῷ Ρ. Δ.

Ὁ λόγος δι' ὃν οἱ Ρωμαῖοι προσεκολλῶντο εἰς τὸν *exercitorem* μόνον, ἦτο πολιτικὸς κατὰ τὸν Gresp (I p. 616). Τὸ ἐμπορεύεσθαι ἐθεωρεῖτο διὰ τοὺς γεροῦσιαστάς, πατρικίους καὶ λοιποὺς ἀνωτάτους ἀξιοματικῶς εὐτελεῖς ἐπάγγελμα καὶ ἡ ὑπ' αὐτῶν κτήσις πλοίου ἀπηγορεύετο, διὸ πρὸς καταδολίευσιν τοῦ νόμου εἰσήχθη ὁ θεσμὸς τῶν *exercitorum*. Δὲν ἐξετάζομεν ἐὰν ἡ γνώμη τοῦ Gresp εἶνε βᾶσιμος ἢ εὐφυῆς ἐπινοήσις ὡς ἀποκαλεῖ αὐτὴν ὁ Desjardins (II No 261), ἀλλ' ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι τὸ Ρωμαϊκὸν σύστημα ἐβασίζετο ἐπὶ τῆς ἀπεριοριστοῦ εὐθύνης τοῦ τε προστήσαντος καὶ προστησμένου. Ἀντιθέτως τὸ νεώτερον σύστημα προσκολλᾶται εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ πλοιοκτῆτου, διότι οὗτος δικαιοῦται νὰ διορίσῃ καὶ ἀποπέμψῃ τὸν πλοίαρχον καὶ νὰ παραχωρήσῃ τὴν ιδιοκτησίαν του (Cresp 616). Ἡ ὑποχρέωσις τῆς παραχωρήσεως δὲν συμβιβάζεται ἢ μετὰ τοῦ νέου συστήματος, διότι μόνος ὁ κύριος τοῦ πράγματος δύναται νὰ παραχωρήσῃ τὴν κυριότητα αὐτοῦ. Ἡ ἀπεριοριστοῦ εὐθύνη τοῦ *exercitorum* ἐφόβισε τὴν νεωτέραν ἐπιστήμην, ἥτις πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ναυτικῶν ἐξοπλισμῶν καὶ λόγῳ τῆς ἐξαιρετικῆς φύσεως τῆς ἐντολῆς τοῦ πλοίαρχου εἰσήγαγε τὴν περιορισμένην εὐθύνην τοῦ πλοιοκτῆτου (Cresp 622). Μία ἀπλή παραβολὴ τῆς *actio exercitoria* πρὸς τὸ νεώτερον σύστημα ἀρκεῖ ν' ἀποδείξῃ τὸ ἀνεφάρμοστον τῶν σχετικῶν νόμων τοῦ τιτλ. 1 βιβλ. 14 τῶν Παιδικῶν (συμφ. καὶ ἀπόφ. Ἀρ. Πάγ. 422 τοῦ 1903 ἐν Θέμιδι τόμ. ΙΕ' σελ. 165). Οὕτω

1) Κατὰ τὸ Ρ. Δ. ὁ τὸν πλοίαρχον προστήσας καὶ ὁ προστώως ὑπεχρεοῦντο προσωπικῶς, ἐνῶ κατὰ τὸ νεώτερον δίκαιον ὁ πλοίαρχος δὲν φέρει εὐθύνην.

2) Διὰ τῆς *actio exercitoria* ὅτε προστήσας καὶ ὁ πλοίαρχος ὑπεχρεοῦντο δι' ὅλης αὐτῶν τῆς περιουσίας, ἐνῶ κατὰ τὸ νέον σύστημα ἡ τοῦ πλοιοκτῆτου εὐθύνη περιορίζεται μὲχρι τῆς ἀξίας τοῦ πλοίου καὶ τοῦ ναύλου,

3) Κατὰ τὸ Ρ. Δ. τοῦ πλοίαρχου ὑπερβάντος τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ ἐντολήν, ὁ προστήσας εὐθύνεται κατὰ τὰς περιστάσεις, ἐνῶ σήμερον πάντοτε ὑπέχει εὐθύνην ἀπέναντι τῶν καλῆς πίστεως τρίτων.

3) Κατὰ τὸ Ρ. Δ. ἐναχθέντος ἐνὸς ἐκ τῶν ὑποχρέων, ὁ ἕτερος ἀπηλλάσσετο, ἐνῶ κατὰ τὸ ἰσχύον δίκαιον ἐναχθέντος τοῦ πλοίαρχου δὲν ἀποκλείεται ἡ κατὰ τοῦ πλοιοκτῆτου ἀγωγή.

5) Κατὰ τὸ Ρ. Δ. ἡ παραχώρησις τοῦ πλοίου καὶ τοῦ ναύλου εἶνε ἀγνώστως.

Τὸ συμπέρασμα ἡμῶν εἶνε ὅτι αἱ περὶ προστήσεως τοῦ πλοίαρχου ἀρχαὶ τοῦ Ρ. Δ. εἶνε ἀνεφάρμοστοι σήμερον μὴ δυνάμεναι νὰ συμπολιτευθῶσι μετὰ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀρθρ. 216 τοῦ Ἐμπ. Νόμου τοῦ μόνου κανονίζοντος τὴν εὐθύνην τοῦ προστήσαντος τὸν πλοίαρχον.

Κ. Ροβολόπουλος
Υφηγ. τοῦ Ἐμπορ. Δικαίου

Τόμοι τῆς «Δικαιοσύνης» πωλοῦνται εἰς τὰ γραφεῖα αὐτῆς, τοῦ μὲν πρώτου ἔτους πρὸς δραχμὰς 5 τῶν δὲ λοιπῶν πρὸς δραχμὰς 7.50 ἑκάστος.

ΒΡΑΧΕΙΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ἀξιώσιμος κ. Συντάκτα τῆς «Δικαιοσύνης»

Ἀρίστην ἐνεποίησεν ἐντύπωσιν εἰς ἅσασαν τὴν ἡμετέραν κοινωνίαν ἡ δικαιοτάτη ἀπόφασις τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου ὡς πρὸς τοὺς πέντε Εἰσαγγελεῖς Ἐφετῶν τὸ πρῶτον τοῦτο μέγα γεγονός διὰ τὰ Δικαστικά χρονικά παρέχει πλήρη τὴν βεβαιότητα ὅτι τὸ ἐκκαθαριστικὸν ἔργον θὰ παρασύρῃ ὅλους τοὺς ἀκαθάρτους καὶ ἀνικάτους δικαστικούς σκώληκας καὶ θέλει παρασκευάσει τὸ Δικαστικὸν σῶμα πλήρες ρώμης καὶ υγείας καὶ οὐχὶ σκωληκόβρωτον καὶ ὀδωδός.

Ἐχομεν πεποιθήσιν ὅτι τὸ Συμβούλιον θέλει μεριμνήσει ὥστε νὰ ἀπομακρυνθῶσιν ἢ τοποθετηθῶσι τοὐλάχιστον εἰς ἄλλα Ἐφετεῖα καὶ τινες τῶν κ. κ. Ἐφετῶν οἵτινες ἐπὶ πολλὰ ἔτη ὑπηρετοῦντες εἰς τὰ Ἐφετεῖα τοῦ τόπου τῆς καταγωγῆς των προστρέβονται μετὰ συγγενῶν καὶ φίλων ἐχόντων σχέσεις μετὰ τὴν Δικαιοσύνην καὶ ἀνεκπτώσουσι ποικίλα συμφέροντα διακείμενοι εἰς τὸν τόπον τῆς καταγωγῆς των καὶ γινόμενοι πολλὰκις ἀφορμὴ σκανδάλων, φρονούντων τῶν πολλῶν (καὶ δικαίως) ὅτι ὀπωσδήποτε ἐνασκουσίαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν Δικαστηρίων.

Ὅθεν διὰ νὰ ἐκλείψῃ τὸ σκάνδαλον καὶ διελκυσθῶσιν αἱ ὑπόνοιαι ἐπιβάλλεται ἡ ἀπομάκρυνσις αὐτῶν.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 25 Ἰανουαρίου 1910
Θεόδ. Ἀντωνοκόπουλος
Διηγόρος

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ Β. ΑΚΥΛΑ
Πρωτοδίκου

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Τόμος Α' ἐκ σελ. 575
Τιμᾶται δραχ. 10.

Η ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΡΩΜΑΪΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ
ΥΠΟ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Π. ΠΑΠΠΟΥΛΙΑ
Τόμος Α' ἐκ σελ. 377 ἐκδοθεὶς ἐν Διψία.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ
ΠΡΟΣ
Α ΠΟΦΥΤΗΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΘΑΛΑΣΣΑΝ
ΥΠΟ
ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ Δ. ΡΕΛΙΑΔΟΥ

Ἀνθυποπλοίαρχου τοῦ Β. Ναυτικοῦ
Τόμος ἐκ σελ. 177. Πωλεῖται ἀντὶ δραχ. 3
ἐν τοῖς βιβλιοπωλείοις Μπέκ καὶ Μπάρτ καὶ
παρὰ τῷ ὑπογραμματεῖ τοῦ Πρωτοδικείου
Ἄλ. Σταυροπούλου.

ΣΠΥΡ. Σ. ΕΥΚΛΕΙΔΟΥ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΩΣ ΙΣΧΥΕΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ
Ἐξεδόθη τὸ τρίτον τεῦχος τοῦ δευτέρου
τόμου ἐκ σελίδων 175.
Τιμᾶται δραχ. 4,63

Ἡ συνδρομὴ τῆς «Δικαιοσύνης» διὰ τὸ τρέχον δικαστικὸν ἔτος, ὅπερ ἄρχεται ἀπὸ τοῦ πρώτου Σαββάτου τοῦ Ὀκτωβρίου καὶ λήγει τὸ τελευταῖον Σάββατον τοῦ Ἰουνίου, ὠρίσθη εἰς δραχμὰς 7.50, δύναται δὲ νὰ καταβληθῇ καὶ εἰς δύο δόσεις ἐκ δραχ. 4 ἑκάστην.

Τύποις Η. Α. Πετρόκου